

Vietnams ofre afvist i New York

De vietnamesiske Agent Orange ofre fik den 22. februar afvist deres klage ved appelretten i New York. Deres tidligere retssag fra 2005 blev afvist, som ikke tilstrækkelig bevist, og det blev stadfæstet

Af Wilfred Gluud

Den 22. februar besluttede appelretten i New York at opretholde afvisningen af den civile retssag mod kemi-firmaer, som var rejst af vietnamesiske ofre for plantegiften Agent Orange, der blev anvendt i 1961-1971 under Vietnamkrigen. Appelretten konkluderede at sagsøgerne ikke kunne bevise deres krav mod Dow Chemical, Monsanto og over 30 andre firmaer. Sagsøgerne hævder at Agent Orange havde forårsaget en række sygdomme, herunder fødselsdefekter og kræft. Sagsøgerne havde søgt kollektiv erstatning for millioner af vietnamesere, som hvis succesfyldt, kunne have resulteret i milliarder i erstatning foruden miljømæssig oprydning i Vietnam.

Dommer Roger Miner skrev for alle tre dommere i afgørelsen at: "Selvom plantegiftsprøjtningen kan have været kontroversiel, så støtter beviserne konklusionen at Agent Orange blev anvendt som en plantegift og ikke en gift hvis mål var den menneskelige befolkning".

Dommerne opretholdt er der ingen videnskabelig bevist sammenhæng er mellem sprøjtningen under krigen og påstandene om dioxin forgiftning af mere end 3 millioner i Vietnam. USA's regering kan efter sin egen lovgivning ikke retsforfølges i denne slags sager.

De vietnamesiske ofre for Agent Orange, organiseret i VAVA (Vietnam Association for Victims of Agent Orange/Dioxin) var selvfølgelig dybt skuffede over at tabe appelsagen, men har opnået at skabe bred interesse for sagen.

"Vi havde forventet dette fordi det ikke er nemt at sagsøge store og magtfulde firmaer i USA, på USA's grund og under USA's retssystem," udtalte Nguyen Trong Nhan, viceformand for VAVA.

Europæisk udtalelse

I april udsendte syv europæiske venskabsorganisationer en udtalelse om appelrettens afvisning og en opfordring til verden om at støtte ofrenes kamp for retfærdighed. Udtalelsen beskriver afgørelsen som "irrationel, forudfattet og en unfair beslutning som ikke besvarer den daglige realitet som de vietnamesiske ofre gennemlever på grund af Agent Orange/Dioxin" og "kravene fra ofrene for Agent Orange/dioxin er helt legitime. De vietnamesiske ofre for Agent Orange/dioxin har ingen anden vej en at forsætte deres kamp

Facts om retssagen

30 januar 2004

indgav Vietnam Association of Victims of Agent Orange / Dioxin (VAVA) og de vietnamesiske ofre, et civilt søgsmål via advokater i USA. Det startede sagen mod 37 amerikanske kemikaliefirmaer som producerede og leverede Agent Orange til den amerikanske hær under krigen i Vietnam.

28. februar 2005 fandt det første retsmøde sted i Federal Court i Brooklyn med dommer Jack Weinstein.

10. marts 2005 afviste dommer Jack Weinstein de vietnamesiske dioxin ofres andragende som ikke tilstrækkeligt bevist.

7. april 2005, sendte de vietnamesiske sagsøgere en appel til USA's Appelret i New York med ønske om at få sagen genoptaget.

18. juni 2007, åbnede Appelretten for mundtlige argumenter mellem klageren (VAVA og vietnamesiske Agent Orange-ofre) og de sagsøgte (USA's kemiske virksomheder). Sagsøgerne havde forberedt dokumenter der beviser at Agent Orange er et giftigt kemikalie.

22. februar 2008 beslutter appelretten i New York at opretholde afvisningen af sagen.

for retfærdighed og vi støtter deres appel til USA Højesteret".

Underskiverne er Belgium-Vietnam Association, France-Vietnam Friendship

Association, Italy-Vietnam National Association, Switzerland-Vietnam Association, Britain-Vietnam Friendship Society, Freundschaftsgesellschaft Vietnam i Tyskland og Al Burke, koordinater af Stockholm-konferencen i 2002 i Sverige. Desuden blev udtalelsen støttet af en række organisationer i Frankrig.

DVF laver egen udtalelse

På bestyrelsesmødet i DVF den 16. marts var der ikke flertal for at tilslutte sig den europæiske fælles-udtalelse. Flere fandt ordlyden for svulstig og støtten for ubetinget, og ville gerne gentage DVFs appel fra 2004 om bredere undersøgelser i Vietnam.

I stedet lavede Jørgen Prag og Inger Johansen en udtalelse færdig inden mødet 5. april i Düsseldorf med den tyske og franske venskabsforening.

Sproget er klarere og indholdet i det sidste afsnit er slet ikke med i den europæiske udtalelse. Det kom i partiavisen Nhan Dan at de 7 europæiske organisationer havde lavet en udtalelse, og DVF en lignende udtalelse.

Personlig kommentar

Jeg har forsøgt at læse appelrettens dom, men den er et morads af henvisninger til international ret og tidligere afgørelser. Man er nødt til at se retssagen som et hele og i det større politiske billede.

Jeg tror personligt også at manglen på videnskabelige rapporter fra Vietnam om

om afvisningen af de vietnamesiske Agent Orange ofres retssag

Agent Orange ofre var med til at få VAVAs advokater til at koncentrere sig mere om de internationale retslige principper. Det viste sig at være en blindgyde som var med at tabe appellsagen.

Det officielle Vietnam har i en lang periode ikke alene givet første prioritet til behandling af ofrene, men ingen midler til videnskabelige undersøgelser. Den 28. marts 2006 udtalte professor Tran Xuan Thu: "Mens der stadig er brug for at lave flere undersøgelser om eftereffekten af denne kemiske krigsførelse, skal første prioritet gå til at give sundhedshjælp til vore ofre."

Jeg mener at internationale videnskabelige undersøgelser kan give Agent Orange ofrene meget bredere og større hjælp. Det er især vigtigt at overbevise den internationale opinion af læger og videnskabsfolk, for hvem intet er bevist indtil det er blevet offentliggjort i et videnskabeligt tidsskrift. Midler til videnskabelige undersøgelser kommer ofte fra andre kilder end dem der hjælper ofre, men Vietnam er selvfølgelig også selv nødt til at bruge ressourcer.

Også manglen på videnskabeligt beviste estimater af antal ofre mener jeg var med til at forplumre sagen. Manglen på et pålideligt estimat må have fået både de sagsøgte firmaer og dommerne til at undgå at sagen blev tabt for en hver pris. Jeg finder det irriterende med forskellige tal for antal ofre både fra kilder i Vietnam og vesten. Det eneste brugbare estimat er fra J. M. Spellman (Nature april 2003), hvor hun skriver at omkring 4,8 millioner udsat for farlig plantegifte, og muligvis er omkring 3 millioner af dem blevet ofre. Tallet findes i Spellmans meget grundige og anerkendte undersøgelse lavet i USA der dokumenterer hvor meget Agent Orange der blev sprøjtet. Men i Hanoi har man ikke forstået at det også er nødvendigt med videnskabelige undersøgelser, der beviser at dioxinen er skyld i et abnormt antal sygdomstilfælde. Foruden forskningen vil være til gavn for ofrene, så er den også nødvendig for at overbevise den internationale opinion af læger af videnskabsmænd.

Dansk Vietnamesisk Forening beklager, at den amerikanske appelret den 22. februar i New York afviste retssagen mod de selskaber, der producerede giftige kemikalier til USAs hær i Vietnamkrigen. Appelretten valgte at stadfæste dommen af 19. marts 2005 truffet i USA's distriktsret i New York.

Dansk Vietnamesisk Forening er foruroliget over, at vietneserne blev nægtet retten til at fremstille deres sag. Endvidere indeholder dommen intet om Agent Oranges skadelige følgevirkninger på menneskers sundhed og miljøet, men henviser bl.a. til, at sprøjtningen med Agent Orange skete for at beskytte USAs soldater. Herved kommer dommen uforvarende til at stride imod den undskyldning USA-regeringen i 1996 gav til sine egne Vietnam veteraner, regeringen indvilligede i at betale milliarder af dollars årligt til USA's Agent Orange/dioxin ofre.

Allerede inden deres dødsens farlige produkter blev nedkastet i Vietnam vidste USA's kemiske virksomheder udmærket, at

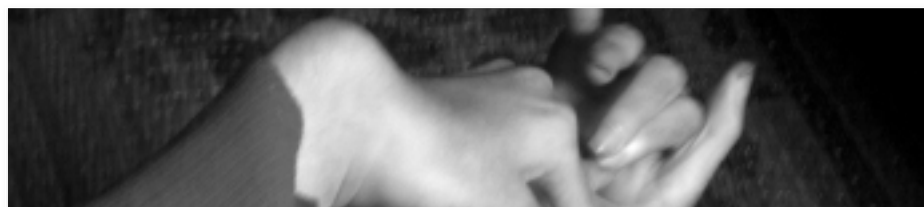
de var yderst skadelige for den menneskelige organisme. Og i 1984 gik syv kemiske selskaber, bl.a. Dow og Monsanto, med til et forlig om betaling af 180 millioner dollars til USAs militære veteraner, der fremførte at Orange havde skadet deres helbred.

For nylig måtte Dow og Monsanto betale 6 millioner dollars i kompensation for at dække udgifterne for medicinsk behandling af 6.800 koreanske veteraner fra Vietnamkrigen og deres familier.

På denne baggrund fremtræder den amerikanske appel domstols afgørelse partisk og unfair.

Dansk Vietnamesisk Forening ønsker i denne forbindelse, at understrege vigtigheden af, at Vietnam igangsætter seriøse epidemiologiske og kliniske undersøgelser af virkningerne af Agent Orange i sammenhæng virkningen af dioxin. En klarere forståelse af problemet vil være til en stor støtte for ofrene. Dansk Vietnamesisk Forening stille sig gerne til rådighed i ansøgningen af midler og videnskabsmænd til den nødvendige forskning.

Dansk Vietnamesisk Forening
30. marts, 2008
Jørgen Prag

Ny forskning om Agent Orange

Ekstraordinært høje koncentrationer af dioxin er fundet i blod, fedtlag og modermælk hos personer, der har været udsat for påvirkning af afløvningsmidlet Agent Orange, der i stort omfang blev anvendt af de amerikanske styrker under Vietnam-krigen.

Det resultatet er fremlagt i Vietnam af den nationale styregruppe for undersøgelse af eftervirkningerne af Agent Orange. Ifølge styregruppen har vietnamesiske og japanske forskere sammen foretaget epidemiologiske studier af dioxin-virkninger - herunder et projekt, der omfattede 47.000 krigsveteraner, hvoraf nogle havde været udsat for Agent Orange, og andre ikke havde været udsat.

Forskerne fandt, at sygdomme, som af det amerikanske National Academy of Sciences Institute of Medicine er anerkendt som dioxin-relaterede, var fundet hos Agent

Orange-ofre i Vietnam. Der blev fundet, at forekomst af medfødte deformiteter og andre alvorlige sygdomme var hyppigere hos Agent Orange-ofre, og at 6-9-årige børn, der boede nær dioxin-forurenede områder, fik målt en lavere IQ end børn fra andre områder.

Sygdomsprocentdelen og -hyppigheden var også højere end hos Agent Orange-ofre blandt krigsveteraner fra USA, New Zealand og Sydkorea. Forskerne påpegede i den forbindelse, at de vietnamesiske ofre havde været udsat for større koncentrationer end andre ofre.

Vietnamesisk forskning har endvidere fundet biologiske forandringer hos Agent Orange-ofre, især defekter i immunsystemet og genetiske forandringer, der kan forårsage kræft.

Nhan Dan 27/5 2008